

ZABYTKOWA WARTOWNIA NA WESTERPLATTE ZOSTANIE ODREMONTOWANA

Ministerstwo Obrony Narodowej podjęło działania w sprawie zrujnowanej Wartowni nr 4 na Westerplatte znajdującej się na terenie wojskowym. Budynek ma zostać wyremontowany za 455 tys. zł, prace zostaną zakończone w przyszłym roku. Sprawa była wielokrotnie poruszana na łamach Defence24.pl.

Dyskusja na temat konieczności podjęcia prac w Wartowni nr 4 toczy się w prasie od października 2012 r. Rok później na łamach Defence24.pl opublikowano artykuł "[Zapomniane Westerplatte](#)". Minister Obrony Narodowej Tomasz Siemoniak złożył wtedy deklarację: „*Decyzja podjęta, środki zaplanowane. Remont Wartowni nr 4 od początku 2014. Jeszcze raz dziękuję za sygnał*”.

Remontu Wartowni nr 4 nie udało się jednak rozpocząć w ubiegłym roku. Wywołało to szczególne zaniepokojenie, ponieważ 7 września 2013 r. Szef Zespołu Prasowego MON komandor Janusz Walczak potwierdził na Twitterze, że środki na remont zostały zaplanowane i zostanie on wykonany w 2014 r. Powyższe zapowiedzi nie zostały zrealizowane w terminie.

Nic się nie działo na Westerplatte również na początku 2015 r. stąd kolejna publikacja: „[1,5 roku po naszym apelu zabytki Westerplatte nadal niszczeją](#)” z 7 czerwca 2015 r.



Fot. M.Dura

Jak się później okazało pewne kroki w 2014 r. w omawianej sprawie jednak podjęto. Opracowano bowiem całą dokumentację techniczną i projektową w czerwcu br. Na tym działania przeprowadzone w ubiegłym roku się skończyły. Ostatecznie MON poinformował, że pozwolenie na budowę otrzymano w maju 2015 r., a prace mają zostać wykonane w 2016 r.

Biorąc pod uwagę obecny stan budynku i pamiętając o tym co się działo (a właściwie nie działo) zimą 2013 i 2014 r., postanowiliśmy do tego czasu sami zabezpieczyć Wartownię nr 4 na okres jesienno-zimowy i zwróciliśmy się w tej sprawie do MON. Znaleźliśmy również sponsorów i ludzi, którzy zgodzili się za darmo wykonać konieczne, tymczasowe prace zabezpieczające, oczywiście pod okiem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku. Wykonawca i RZJ w Gdyni wyjaśnili nam jednak, że remont Wartowni nr 4 ma się rozpocząć jeszcze w tym roku, a więc nasza inicjatywa nie będzie potrzebna.



Fot. M.Dura

Obecnie trwają przygotowania do rozpoczęcia prac budowlanych, które będą realizowane pod nadzorem Rejonowego Zarząd Infrastruktury w Gdyni. Przetarg „na wykonanie programu prac konserwatorskich oraz przebudowę budynku nr 26 na cele magazynowe dla potrzeb Jednostki Wojskowej Nr 2305 Gdańsk Westerplatte z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie” był ogłoszony w kwietniu 2015 r. i został rozstrzygnięty 6 maja 2015 r. Wykonanie zadania ostatecznie zlecono spółce AJM z Gdańska, która za 455 100 zł ma je wykonać w ciągu dwunastu miesięcy (do maja 2016 r.).

Niewątpliwym utrudnieniem jest fakt, że teren i obiekty na całym cyplu znajdują się pod ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, jako część pola bitewnego Westerplatte (choć sam obiekt znajduje się na terenie JW. 2305 w Gdańsku). Natomiast budynek nr 26 jest dodatkowo chroniony oddzielnym wpisem do rejestru zabytków.

Jak udało się potwierdzić Defence24.pl, cała dokumentacja była uzgadniana z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku. Za punkt odniesienia przyjęto remont Wartowni nr 1 na terenie Gdańska Westerplatte oraz opracowany dla niego program prac konserwatorskich, udostępniony przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku.

Pewnych elementów historycznych przedwojennej Wartowni, które się zachowały (w tym przede wszystkim metalowych ram okien-strzelnic pamiętających prawdopodobnie walki z 1939 r.) nie można będzie wykorzystać, ale polecono je zdemontować, zabezpieczyć i przekazać użytkownikowi. Nakazano również zachowanie dużej ostrożności w czasie wykonywania wykopów i z obowiązkiem niezwłocznego powiadomienia odpowiednich organów w przypadku odnalezienia obiektów o wartości zabytkowej.

Nie naruszono „historycznej” zieleni naokoło budynku (część drzewostanu pamięta walki w 1939 r.). Do wycinki przeznaczono tylko jedno drzewo, które zagrażało fundamentom budynku, a dodatkowo

jego usunięcie zwiększy bezpieczeństwo przeciwpożarowe Wartowni 4 i pozwoli ją później lepiej wyeksponować.

Założeniem projektantów było, by z zewnątrz budynek w miarę wiernie przypominał stan sprzed II wojny światowej. Dlatego ściany zewnętrzne i cokoły mają być pomalowane zgodnie z kolorem tynku ocalałej w całości Wartowni nr 1.

Budynek będzie dodatkowo odpowiednio wyeksponowany. Zaprojektowano jednak nie tylko oświetlenie drogi dojazdowej, ale również oświetlenie elewacji. zamontowane w chodniku i opasce ułożonych wokół Wartowni. Przewidziano dodatkowo oświetlenie tablicy informacyjnej, która będzie umieszczona na budynku.



Projekt wyremontowanej Wartowni nr 4 - fot. arch. T. Rostkowski/RZI

Wartownia nr 4 niszczała do chwili obecnej przez co najmniej osiem lat. Być może warto sobie zadać pytanie, jakie działania powinny być podejmowane, aby unikać sytuacji podobnej do opisywanej wyżej. W wypadku podjęcia wcześniejszych prac zabezpieczających/konserwacyjnych, koszt remontu mógłby okazać się znacznie niższy, niż prawie pół miliona złotych.